

ויכולני לומר כי ההיא דרבי נתן לאו רביה היא והא דאמר רבי יהושע עד ג' שעות פ' ער ס' תלמודא אלא לטימר שקרים דוד לשאר מלכים ב' משמרות לקיים קרא דקדמו עיני אשמורות שלימות וכן מצינו ככמה מקומות שדרך מלכים לישן עד ג' שעות ואם היה הפ' עד תחלת ג' הששון יותר נראה ולכל הפחות היה לו לומר עד שעה שלישית שהיה משמע עד תחלת שעה רבי יצירה בשם בר אמי בימיו דר' והנן הוינן נפקין לתניתא וקרנין שמע ברת ג' שיעין לאלא בעי ר' אחא מחויי בידן א"ל ר' יוסי והלא כבר קראו אותה בעונתה כלום קורין אותה אלא זמן ק"ש עד ברת ג' שיעין דודאי ליבא לפרושי בכל אלו ברת תחלת שעה ג' וכתב ז"ל שוב רבי רבי הווי מצלי תלת שיעין ומקשה והתניא הקורא מכאן ואילך כו' ע"ש ומלכים עומדין רתח בתלת שיעין קמיתא כו' שהרי הטלכים עומדים בשעה ג' כדאמרין לעיל וכו' ע"כ ברת אלסם וכן רבינו גונאל מהא דגרסינן בפרק תפלת השחר אבוב דרשמואל ולוי כי הווי נפקי ע"ש. [והתוס' גם כן פסקו כרשב"א בנרות דף ל' בדבור מסמך גאולה וכו'] * [כך] ואהר ד' לא יבדק דהוי בריכה למפלה: [א] תנו רבנן ע"כ צריכין כוונת הלכ דברי ר"מ כ"ב בירושלמי זאת אומרת ברכות אינם מעכבות ע"כ: [ב] פ"ק כתיב הלא ע"ש כביריתא כתבם דמקבלין מלכות שמים בעמידה מהו והדינשות ונבירות ושמות ואין לך כסילות גדולה מזו בעמידה וכו' וה' יושב שפיר טפי: [ד] פירק ב' פרקין ב' יקרא

הנהגות מיימוניות

[פ] וכן כתבו בתוספות דמהלך אינו יכול לכוין וכן משמע בירושלמי ודוקא בפסוק ראשון דקיימא לן כרבי מאיר ודלא כה"ג ורשב"א שכתבו שצריך לעמוד עד על לבבך וכן כתב בס"ה מהא דגריס אמר ליה רב נחמן לדרו עבידיה בפסוק קמא צערן כו' וכן רבא בפסוק ראשון הוה קא מצער נפשיה כו' וברכות לא אמר לפי שאין מעכבין. וסדקדק בירושלמי מהא דהוי קורין בתורה וכו' וכן בשאלות פרשת וזאתהנן פסק כרבא וכן רבי' הננאל ור"י אלפס ורביא' ויש שפסקו כר' יוחנן דאמר בירושלמי כל הפרק בעמידה ע"כ: [ו] כתב ר"י דלאו דוקא נקט פרשה ראשונה אלא לדירין רק בפסוק ראשון דקיימא לן כר' יהודה הנשיא ע"כ: * [וכתב הטור ס' ס"ג ע"א צריכין ליבטל ממלאכתו ולקרוה מהאי שעמא שנראה כקורא עראי ע"כ:]

פסוק ראשון כמבואר לעיל. אמנם בס"ה כתב לשון רבינו המחבר וראייה כתב ג"כ כ"ה לדלדלו רק בפסוק ראשון דקיימא לן כ' יהודה הנשיא ע"כ: * [וכתב הסור סי' ס"ג וכן הא דאמינן האומנין עוסקין במלאכתן וקורין דוקא מפסוק ראשון ואילך אבל בפרק א' צריכין ליבטל ראשון ולקרות מהאי שעמא שנראה כקורא עראי ע"כ].

היה עוסק בצרכי רבים בו' עד לקרות. פרק קמא דשבת (דף י') : היה עוסק בצבילה או שהיה במתקן בו' עד ואם היה מחזיר שמה יעבור שו' הקריאה ופסק וקרא הכי זה משושה. ס"ק דשבת שס"ו' לולב בגזול (דף לה) : בחב' הראב"ד ז"ל לא כי אלא מפסיק וקורא וכו' ואיחא להא מילתא וכו' במסכת ברכות עכ"ל : ואני אומר יודע אני שהראב"ד ז"ל ביק' בחזירי תורה ומומלא ביראם כנגד רמז' ודברים אלו איני יודע מה הן והלא הלכות אלו ס"ק דשבת גמרא ותמזינין דלא ישב אדם לפני הספר ושם שנינו ואם החמילו מזה מפסיקין ומייטנין להם פסק לולב בגזול גבי גמ' ותמזינין דמי שצא בדרך ואין בידו לולב וכו' לאקשוי על מאי דקמי' תמזינין ונטול על שלחנה דמשעת ואמרי' תפחולו כספיקין וסבאי דפרק קמא דשבת קמי' אש החמילו מזה מפסיקין ופרקינן הא דאביא שבות ביום הא דליבא וסבאי ביום ושקיל וטרי עד

אהבה. הלכות קריאת שמע פ"ב

סובר שהחילוק בין משנה זו להיא דשבת הוא החילוק שיש במשנה גופה דהיינו למנוח ואי קשיא דהיא דשבת דלפין מפסיקין להחליף בדליכא שהיא קמני בהדה דמפסיקין לק"ש אף ע"י דליכא שהיא סובר רבינו כי היא דוקא לד"ת כמו שהעמיד שם הגמרא אחרון לד"ת וסובר רבינו דחמירא חכילה מד"ת דבד"ת פוסק ובחכילה ובאיך אינו פוסק וכ"כ שם בפירוש המשנה וכן מורה סדר לשונו כאן כי לעיל כתב ששם היה עוסק בדברי תורה פוסק לק"ש וכן כתב ששם היה עוסק בחכילה אינו פוסק. ופעמו משום דכשפוסק בדברי תורה כשפוסק מהם לק"ש אין זה הפסק שם ק"ש ד"ת הם משא"כ להפסיק מחכילה לקריאת שמע :

ז מי שירד לטבול וכו'. משנה סוף מי שמתו (דף כ"ב) ירד לטבול אם יכול לעלות ולהתכנסות ולקרות עד שלא חנן החמה יעלה ויתכנס ויקרא ואם לאו יתכנס במים ויקרא ולא יתכנס לא במים הרעים ולא במי המשרה ולא בגמרא (שם כ"ב ב') יתכנס במים ויקרא והרי לבו רואה את הערוה אמר ר' אלעזר ואי חימא ר' אחא בר אבא משום רבינו במים עוברים שנו. ומי משרה פירש רש"י שזרין שם הפסח וקנבוס והם מסריחין. וכתב בא"ח בשם הרשב"א מסתברא דחורז וואמר ברכות בפני עמון ואף על פי שאינו קורא קריאת שמע שהברכות לא נקאנו על קריאת שמע שהרי אין אומרים אשר קדשנו במצותיו וזונו על קריאת שמע :

ח הקורא ק"ש וכו'. מומר דרב יחזק בר שמואל בר מרחא משמיה דרב זבדיה דר' אלעזר (בן) הסתא פ"ק דיומא (דף יט:) כתבתי לעיל בפסוק דלא אמר אלא לכתחלה אבל י"א מיהא יא. וכתב ה"ר מנוה בפ"ק דיומא תפליין בין פרק ראשון לפרק שני משמע דבפרק שני מוהר לרמוז ואפשר

שלא רצה הרב לגלות כדי שלא יולגו בקריאתה א"כ בפרק שני מגונה הוא דלא הוי אכל חיבורא חיבא :

וצריך להשמיע לאזנו וכו'. משנה פ' שני דברכות (דף טו.) הקורא שמע ולא השמיע לאזנו יא' רבי יוסי אומר לא יא' קרא ולא ר' יוסי אומר יא' רבי יהודה אומר לא יא' ובגמרא (שם:) א"ר עקיב א"ר יאשיה הלכה כדברי שניהם להקל כלומר ששם לא השמיע לאזנו יא' ואם לא דקדק באותיותיה יא' וכתב הר"ף ז"ל ודוקא דיעבד אבל לכתחלה לא והם הם דברי רבינו. וכתב ה"ר מנוה להשמיע לאזנו שחמור קריאתו בשפסיו לא שיקרא בלבו עכ"ל :

ז ביצר ידקדק וכו'. שם מני רב עובדיה קמיה דרבא ולמדחם שהיה למודך חס שיתן ריוח בין הדברים עני רבא בתריה כגון על לבבך על לבבכם ככל לבבך ככל לבבכם עשך בשך ואבדחם מהרה הכנף פחיל אחסך מארץ :

ובתב הראב"ד ז"ל לא ידעתי וכו' עד כדי שלא תכלה הא' בעי"ן עכ"ל. ואני אומר שלא נחמון רבינו לבך אלא למ"ד ככל נחה ואם יסמך למ"ד ככל לבבך נמאל אומר כב לבבך והרי הוא מניע למ"ד ככל שמפסיה להיות נחה ואם יסמך בעינין שיראה כלומר ככל לבבך הרי הוא מניח למ"ד לבבך שמפסיה להיות נחה. וז"ש רבינו לפיכך כלומר כיון שאמר שלא יניח הכד ולא יניח הכה לר"ך ליתן ריוח בין הדברים : וכתב ה"ר מנוה לא ירפה החזק אוח שהיא דנושה לא יקראנה ברפה ושהיא רפוייה לא יקראנה בדגש ולא יניח הכה שיש אותיות נקראות בהכלפה כבי"ת דואהבה ובי"ת שניה ללבבך לא יניח ולא יניח הכד כגון וי"ו דמנחך לא יכלענה :

וצריך

השגת הראב"ד

(*) כיצד ידקדק וכו' עד ולא יניח הכה ולא יניח הכד. לפיכך לר"ך ליתן ריוח כו' עד הכנף פחיל : כתב הראב"ד ז"ל לא ידעתי מוד הכה מה הפסד יש בו לא יאמר לבבך כבוד הכי"ת השנייה כדי להעמידה שלא תראה וא"ו וכן אם יעמיד י"ד של ישראל שלא תראה אלא"ף וכן כל כיוצא באלה יניח החסידים וכתב עליו גרסה. וכן נשעך לר"ך להפרידה כדי שלא תכלה הא' בע' :

לחם משנה

ח הקורא קריאת שמע לא ירמוז בעיניו וכו'. בפ"ק דיומא (דף י"ט ע"ב) הקשו לרב דהוא מחוייב בק"ש דהיינו עיניו הכי האמר רב יחזק בר שמואל בר מרחא דרב הקורא את שמע לא ירמוז בעיניו וכו' וסירא לא קשיא הא בפרק ראשון הא בפרק שני ע"כ. וקשה על רבינו למה לא חלק כאן דדוקא בפרק ראשון לא יקרוץ אבל בפרק שני לית לן בה כמ"ס בגמרא. ונראה דלא הולך להזכירו מפני שרבינו מפרש שהיה דלומיין דלעיל דלוקמוה בגמרא (ברכות ט"ז.) בפרק היה קורא בפרק ראשון דוקא דבטליין ממלכתא דלא הוי טעמא משום דבעיין כוונה בפרק ראשון כמ"ס התוספות דלפי זה לדין דק"ל דפסוק ראשון דוקא בעי כוונה לא בעי ביטול מלאכה אלא בפסוק ראשון אלא טעמא משום דלא תהא קריאתו ערלי וכדכתב הר"ף ז"ל ולהכי בפרק ראשון אש"ג דהפסוק ראשון לבדו הוא מן החמורה מ"מ בעיין כל הפסוק הראשון משום דלא תהא קריאתו ערלי אבל בשאר הפסוקים אפילו בקריאת ערלי סגי וכן בפרק דלא יקרוץ בשפסיו דלוקמוה בגמרא בפרק ראשון סובר רבינו דמהך טעמא הוא ודלא כפירוש התוספות דהך נמי משום כוונה הוא ולדין דק"ל בעי כוונה בפסוק ראשון לחוד לא יקרוץ ולא ירמוז מהאי טעמא משום דלא תהא קריאתו ערלי וכמ"ס להכי לא הולך כאן לפרש דליירי בפרק ראשון דכיון דכבר ביאר לנו למעלה דלא קפדין אקריאת ערלי אלא בפרק ראשון לבד ממילא משמע דהכא דטעמא הוי משום קריאת ערלי לא הוי אלא בפרק ראשון דוקא דבשאר הפסוקים לא קפדין בכי כמו שכתב גבי אומיין :

וצריך להשמיע לאזנו וכו'. שם בפרק היה קורא (דף ט"ז.) וכן מה שאמר לר"ך לדיקדק באותיותיה וסריותיה מחלוקת ר' יוסי ורבי יעודה במשנה והלכה כסריותיה להקל :

ז ביצר ידקדק וכו'. כבר ביאר מוהרי"ק ז"ל טעמה של רבינו ז"ל ונסתלק השגתו של הראב"ד ז"ל ועוד הוסיף הראב"ד ז"ל שצריך לשהות בין נשבע ה' מפני שלא תכלה האל"ף בעי"ן כלומר כשיאמר העי"ן יכלע בתוכה האל"ף של תחילת השם הקורא אותו בשלשון אדנות ויש אל"ף בתחילת קריאתו והיא נכלעת עס העי"ן. וכל מ"ס רבינו ז"ל הוא בפרק היה קורא (ט"ז.) :

וצריך

הנהגות מיימוניות

[א] וכן פסק ר"י מי שלבו רואה את הערוה אסור לקרות ואם ישב במים צלולין צריך שיתכנס כנגד לבו וכן היה נוהג רבינו תם ולא כמחבר'ר שמעיה שפירש שמצא בתשובת הגאונים הבבליים דלבו רואה את הערוה מותר מדסבר ת"ק ד"א הכי דהוי כריס לגבי יחיד וכו' ע"ש בתוס' אמנם רא"מ ג"כ. כתב ולבו רואה את הערוה לקרות ק"ש מותר : * (פור סימן ס"ג עיין בטור סימן ס"א דבשיית הראש לר' רוחות טוב הוא שהוא לצורך כוונה) :

[ב] אמר רב חסדא אמר רב שילא הלכה כר' יהודה דאמר לא יצא וכתב ר' לגבי ר' בפרק הקורא את המגילה עומד : [ט] כר' יוסי ודלא כר' יהודה דאמר רב טובי אמר רב אשי הלכה כדברי שניהם להקל :

מי שירד לטבול וכו'. פ' שם עד וקרא במקומו. פ' מי שמתו (דף כב) : הקורא ק"ש לא ירמוז בעיניו כו' עד הרי זה מגונה. פרק קמא דיומא (דף יט) ובהלכות ר"י אלפס ז"ל הביא פ' היה קורא : וצריך להשמיע לאזנו כו' עד ואם לא דקדק יא. פרק היה קורא (דף יז) : ביצר ידקדק וכו' כו' עד ולא יניח הכה לפיכך לר"ך ליתן ריוח כו' עד הכנף פחיל. פרק היה קורא (שם) :

כתב הראב"ד ז"ל ולא ידעתי כו' כדי שלא תכלה האל"ף בעי"ן עכ"ל : ואני אומר אין זו מוסר ידעתי חכמה וזי מי שגולות עליות וגולות תחתיות מגולות לו יאמר לא ידעתי דקדוק הנקדטים והחסם הכ"ד דוד קמחי ז"ל חיבר בזה שער אחד קרא שמו שער השב"א בתחלתו עט סופר וכן קבלנו דרכו של שב"א הנחשפת נקראת נחה וכן כל אות נחשפת בין בשוף חיבה בין באמצע חיבה וכשהיא מתענעת כגון הבה הבה חיבה או הבה באמצע חיבה אחר מנועה גדולה נקראת נדה ופסק עיניך וראה לשון הגמרא כמו שפירשו רמז"ל יפה שכתב לפיכך לר"ך ליתן ריוח בין כל שתי אותיות הדומות שאחת מהן סוף החיבה והאחרת תחלת תעה הסמוכה כגון על לבבך עכ"ל. וכן בפ' היה קורא נפ' המשנה דקרא ולא דקדק כו' ושם כתב שא"ל להחבר ככתב אלא ילך אלא חכם ויברר לו והניי מנאר כפי כחי והנין כי למ"ד ככל מה ולמ"ד לבבך נעה ונדה ואם יניע ויניח למ"ד ככל יתכנסה תחת לשונו ויחלטה מן מלה ככל ויתננה במלה לבבך ויראה כמו שקורא בכה לבבך וכן אם יניח למ"ד לבבך בעודה ככסו יכלענה עס למ"ד ככל שהיא נחה וא"ל להוסיף שתי נחים כאחד ונראה כמו שקורא ככל לבבך וכן כמנן ומהו חבין לנשבע ה' ולכל היוצאים ממנאל אחת עס כל הנוספים בירושלמי על הכנף אלא הראב"ד ז"ל לא רצה להעמיק בזה וחסד עליו מושל ראשון ואני כבר כתבתי כמה פעמים שרמז"ל לא חיבר אלא מה שנתפרסם ואני לי לדבר עליו ולחבר רק שאני אומר דין :

מגדל עז

מי שירד לטבול וכו'. פ' שם עד וקרא במקומו. פ' מי שמתו (דף כב) : הקורא ק"ש לא ירמוז בעיניו כו' עד הרי זה מגונה. פרק קמא דיומא (דף יט) ובהלכות ר"י אלפס ז"ל הביא פ' היה קורא : וצריך להשמיע לאזנו כו' עד ואם לא דקדק יא. פרק היה קורא (דף יז) : ביצר ידקדק וכו' כו' עד ולא יניח הכה לפיכך לר"ך ליתן ריוח כו' עד הכנף פחיל. פרק היה קורא (שם) :

כתב הראב"ד ז"ל ולא ידעתי כו' כדי שלא תכלה האל"ף בעי"ן עכ"ל : ואני אומר אין זו מוסר ידעתי חכמה וזי מי שגולות עליות וגולות תחתיות מגולות לו יאמר לא ידעתי דקדוק הנקדטים והחסם הכ"ד דוד קמחי ז"ל חיבר בזה שער אחד קרא שמו שער השב"א בתחלתו עט סופר וכן קבלנו דרכו של שב"א הנחשפת נקראת נחה וכן כל אות נחשפת בין בשוף חיבה בין באמצע חיבה וכשהיא מתענעת כגון הבה הבה חיבה או הבה באמצע חיבה אחר מנועה גדולה נקראת נדה ופסק עיניך וראה לשון הגמרא כמו שפירשו רמז"ל יפה שכתב לפיכך לר"ך ליתן ריוח בין כל שתי אותיות הדומות שאחת מהן סוף החיבה והאחרת תחלת תעה הסמוכה כגון על לבבך עכ"ל. וכן בפ' היה קורא נפ' המשנה דקרא ולא דקדק כו' ושם כתב שא"ל להחבר ככתב אלא ילך אלא חכם ויברר לו והניי מנאר כפי כחי והנין כי למ"ד ככל מה ולמ"ד לבבך נעה ונדה ואם יניע ויניח למ"ד ככל יתכנסה תחת לשונו ויחלטה מן מלה ככל ויתננה במלה לבבך ויראה כמו שקורא בכה לבבך וכן אם יניח למ"ד לבבך בעודה ככסו יכלענה עס למ"ד ככל שהיא נחה וא"ל להוסיף שתי נחים כאחד ונראה כמו שקורא ככל לבבך וכן כמנן ומהו חבין לנשבע ה' ולכל היוצאים ממנאל אחת עס כל הנוספים בירושלמי על הכנף אלא הראב"ד ז"ל לא רצה להעמיק בזה וחסד עליו מושל ראשון ואני כבר כתבתי כמה פעמים שרמז"ל לא חיבר אלא מה שנתפרסם ואני לי לדבר עליו ולחבר רק שאני אומר דין :

וצריך לבאר זיין של חזקרו . ירושלמי שם. והטעם לומר שלא יהא נראה כאומר למען השכרו והוי כעובדים את ה' על מנת לקבל פרס. וכחזק ה"ר מנוח או שלא יהא נראה מלשון סכירה כמו ויסכרו מעינות חתום רבה. וה"ה לזיין של וזכרתם : **וצריך** להאריך בדליית וכו' . פ"ב דברכות (דף י"ג:) הניא סומכוס אומר כל הפאריך

לוחיה אם שמוע והיה אם שמוע ליומאמר כמו שנבאר בחלק הלכות אלו ואף ע"פ דמנן בין יומאמר לאחא ויזיב לא יפסיק היינו כשקורא הפרשיות כסדר :

קרא פסוק וכו' . פרק אין עומדין (ע"ל ז"ל) : הן האומר מודים מודים משחקים אורח ובגמ' א"ר זירא כל האומר שמע שמע כאומר מודים מודים דמי מיחזי הקורא שמע וכופלה ה"ו מנוחה מנוחה הוא דהוי שמוקי לא משחקין ליה ל"ק הא דאמר מילתא מילתא ואני ליה הא דאמר פסוקא פסוקא ואני ליה . ופירש"י דכי אמר מילתא ואני ליה לא משחקין ליה דאין לה דומה למקבל עליו שני מלכותי אלא למתלוץ . אמר פסוק ואני ליה משחקין ליה דמיחזי כשתי רשויות :

ולא יניד הנח. לפיכך צריך ליתן ריוח בין הדבקים בין כל שתי אותיות הדומות שאחת מהן סוף תיבה והאחרת תחלת תיבה הסמוכה לה. כגון [ו] בכל לבבך קורא בכל ושוהה וחוזר וקורא לבבך. וכן ואבדתם

מהרה. הכנף [נ] פתיל . וצריך לברך
זיין של תזכרו . *וצריך להאריך
בדל"ת של אחד כדי שימליכיהו
בשמים ובארץ ובארבע רוחות .
וצריך שלא יחטוף בחי"ת כדי
שלא יהא כאומר אי חד : י *קורא
אדם את שמע *בכל לשון שיהיה
מבינה . והקורא בכל לשון צריך
להזהר מדברי שבוש שבאותו
הלשון ומדקדק באותו הלשון כמו
שמדקדק בלשון הקדש :
יא יתקורא למפרע לא יצא . במה

השגת הראב"ד
 (*) וזריך להאריך בדל"ת כו' עד
 וזריך שלא יחטוף בזה"ת
 כו' : כתב הראב"ד ז"ל ויש
 מוסיפין שלא יאריך באל"ף שלא
 יראה כאומר אי חד :

השגת הראב"ד

(* קורא אדם את שמע בכל לשון
כו' עד ומדקדק באלוהו הלשון
כמו שהוא מדקדק את קראה
בגלשון הקדש : כתב הראב"ד
ז"ל אין זה מקובל על הדעת לפי
שכל הלשונות פירוש הן ומי
ידקדק אחר פירושו :

דברים אמורים בסדר הפסוקים אבל אם הקדים
פרשה לפרשה אף ע"פ שאינו רשאי אני אומר *שיצא
לפי שאינה יסמוכה לה בתורה. קרא פסוק וחזר וקראו
פעם שנייה הרי זה מגונה. קרא מלה אחת וכפלה
בגון שקרא שמע שמע משתקין אותו : **יב** קראה
[ג] סירוגין *יצא. אפילו שהה בין סירוג לסירוג כדי לגמור

את

א. טור סי' כב : ב. שם ס"ד סמ"ג עשין שם : ג. טור סי' ס"א וע"ש :

יב קראה טירוינין . צפרק מי שמהו (צרכות כ"ג). : "ה"ר היה עומד בצפלה ומיס שותחים על צרכיו פוסק עד שיכלו המיס וחוזר ומחפלה להיכן חוזר רב הסדא ורב המנונא חד אמר חוזר לראש וחד אמר למקום שפסק (שם כ"ג). אמר רב אשי דכולי עלמא אס שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש ובדלא שהה קא מיפלגי : וכתב הר"ף בשם רבינו האי דהלכה כמ"ד למקום שפסק ואס שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש ובהר הכי אהא דהניא לא יהלך אדם בצמזאות המסופות ויניח ידו על פיו ויקרא ק"ש ולא עוד אלא שחם היה קורא וצא פוסק : כתב הר"ף וכשהוא חוזר חוזר למקום שפסק ואף ע"פ ששהה כדי לגמור את כולה והכין מסקנא בסוף ר"ה וכן צהקיות וכן בלל וכן צמזילה אצל צפלה בלמוד אס שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש עכ"ל :

ההאמרים בכל לשון: וז"ל שרריך ליהר שצב שצאווהו הלשון. פשוט הוא דכיון דאמר קרא שמע בכל לשון שאתה שומע והדר קאמר ולמדחם שהא קריאה חמה דבכל לשון שיקראנה בעינן קריאה חמה:

וכתב הראב"ד ז"ל אין זה מקובל על הדעת לפי שכל הלשונות פירוש הן ומי ידקדק אחר פירושו עכ"ל. וי"ל שנוהג רבינו ששוימר ביאור המלה ואמר הביאור היותר אחימי ומסכים לאותה מלה בלשון ההוא ולא יאמר ביאור משובש שדרך קצת בעלי אותו הלשון לאומרו ביון שאין הביאין אומרים אותו ולא שאלו משמעות המלה אז לפי שיש שחזר יפה ממנו הן ל"ל דבר פשוט :

יא הקורא למפרע כו'. משנה פ"ב דזרכות (דף ט"ו.) מפרש רבינו דהיינו בסדר הסוקים אבל בסדר הפרשיות ילא בדיעבד ללכת חלה לריך להקדים שמע

לחם משנה

וצריך להאריך וכו'. בריש פרק היה קורא (דף י"ג ע"ב): וצריך שלא יחסוף וכו'. שם אמר רב אשי ובלבד שלא יחסוף החי"ת ופירש"י ז"ל בשביל אריכות הדל"ת לא ימחר בקריאתה שלא יקראה בחטף בלא פת"ח ואין זה כלום ע"כ. ודבינו נראה ששם כן אם זה חטף החי"ת עם הדל"ת כיון שזה שמה בקריאת האל"ף יומר מהחי"ת נראה שהם ב' דברים נפרדים שאם האל"ף והחי"ת יהיה אחת למה לא קרא האל"ף במהירות כמו שקרא החי"ת בלא נראה שיש שהאל"ף אחת חזרה אחרת ולבד יקראה בהמשך ובחי' נאמר אי חז' זה נראה ש' דביו: י"ב

פ"ב יב קראה סירוגין יאל כו'. בפרק מי שנתו (כ"ג.) אמרינן דכ"ע אש שבה כדי לגמור את כולה חוזר לראש. וזכירונו פירק היה קורא כשהפך בהא דאמרינן דאש שבה ופסקיה כדי לגמור את כולה דלא יאל אש הוא ק"ש ונכתוביה או ככתוביה ולא היה אלא ואל נכתוביה. עוד נכתוביה שנים וחזר והפסיק שנים או מעטפין השביות ושי כתיב אלו לא נפשו שם. עוד נכתוביה את בקורא מעטפין או בכל ארס ופסוקיה דקורא מעטפין וע"ש :

יא אבל אם הקדים פרשה וכו'. עיין בפירות רבינו [יונה] ז"ל בהלכות שישב מה שקשה לכאורה על רבינו ז"ל : קרא פסוק וכו' . בפרק חזן עומדין (דף ל"ג ע"ב) בתפלה אמרו כל האומר מודים מודים משחקין אותו וכו' (עיין בב"מ) ומני לה ופירש"י ז"ל מילתא וכו' כל תפילה ותפילה חוזר ומונה מגונה הוי' שחוקי לא משחקין ליה ע"כ . ורבינו ז"ל פי' היספק ולפירות כפי' ז"ל אחי ספיר לשון הגמרא במאי דקאמר ל"ק וכו' דהנאלושו אבו צברייתא שהקשה ממנה לה' הוא במימרא דפי יהודה וכן דרך הגמרא בתפלה מיישב ההצטיות לפירות רבינו ז"ל כפי לשון שמע שבע דמשמע חיבה אחת :

הגהות מיימוניות

[ו] ירושלמי מוסיף שם כגון וחרה אף ה"א בא' מתחלפות ור"י אלפס מוסיף ורואים אותו וזכרתם הזכרו ועשיתם: [ז] וגם יש לתת ריוח בין היום ובין על לבכך כדאיתא במקום שנהגו. [והשור הוסיף אתכם היום לאברהם]: * ואע"ג דתנן בין ויאמר לאמת ויציב לא יפסיק היינו כשקורא הפרשיות כסדר תקנת חכמים עכ"ל השור סימן ס"ד: * [רש"י כתב אפוא בדרון זה הכתב השור שיש לחוש לדברי רשנים]: [ג] רבינו כתב דאין לחלץ בה הפסק שתיקא להפסק דיבור:

קראה

מגדל עז

וצריך להחיות זיו"ן של חוכמו כלומר של חכמה כמ"ך. בירושלמי : וצריך להאריך בדל"ת כו' עד וצריך
שלא יחטוף צד"ת כו'. פ' ה' : קורא (דף יג.) : **כחב** הראב"ד ז"ל ויש מוסיפין שלא יאריך
בדל"ת שלא יראה כלומר א' זה עכ"ל. ואני קבלתי מרבותי שקבלו איש מפי איש
מפי הגאונים ז"ל בברכות פ' ה' קורא כי האל"ף כמעט חוטטין אותה לנעוטה ההתנוונות נכ
ומאריכין בחי"ת שלש ודל"ת שני שלשים והסתרן סוד מופלא נרחיבו בזה שם טוב שלי בס"ד
עכ"ל הרמב"ן ז"ל : **קורא** אדם אח שמע בכל לשון כו' עד ומדקדק בלוחו כשם שהוא מדקדק
אח קראה בלשון הקודש. פ' ה' קורא דף י"ג ופ' אלו נאמרים (דף לג.) : **כחב** הראב"ד ז"ל אין לו
ה' קורא ופ' אלו נאמרים כי בין לגבי גט אשה או שאר שמות שהכשיר בכל לשון חוץ מלשון
ידבר במקומו. ושאמר הראב"ד ז"ל מי ידקדק אחר פירובו ידוע הוא כי הכין ידקדק אלא שא"ל
כה לפנים ובכך נמלא דברי רמז"ל נכון וקיים כד"ן. וכן הכימו נרבותיו בעלי החסד וכן כחב
וקראו כו' עד משקלן אותו. פ' אין עומדין (דף לג.) : **קראה** בירומין יא"ח כו' עד נפסקו ראשון .
(מפרע דף י"ז :

מקובל על הדעת לפי שכל הלשונות פירושו הן ומי ידקדק אחר פירושו עכ"ל. ואמי אומר כך קבלנו זה הקדש שזריך לידקדק באותו הלשון שלא יא' משמעות הדבר מעינינו לעיניו וכן כתב ה"ר ש"ל כל דבר להכתוב אבל על פה יכולנו לזייבו. ומנא זה טעניו תמיד בכל הלשונות ששמענו בלשונות ואיזה ה"ר ש"ל באומר המנא? הקורא למפרש כו' עד בחזרה. פ' היה קורא דף ט"ז קרא שפסוק וכן מקרי בחזרה המנא פ"ק ה"א פ"ק המנא

אהבה. הלכות קריאת שמע פ"ב

ומ"ש קראה ומתנמנם וכו'. והוא שיהיה ער בפסוק ראשון. נמצא למעלה נצבא דהיה יסן מלערין אותו וכו' : יג ספק קרא ק"ש וכו'. בפרק מי שמתו (ש"כ"ה). אמר רב יהודה אמר שמואל ספק קרא ק"ש ספק לא קרא אינו חוזר וקורא מ"ע ק"ש דרבנן ורבי אלעזר אמר ספק קרא ק"ש ספק לא קרא חוזר וקורא. וכתבו הר"ף והרמ"ם וליה הלכתא כשמואל דאמר ק"ש דרבנן דק"ל ק"ש דאורייתא :

וג"ל דנפקא ליה מדאשכחן כמה דרייתא דדייני דייני ק"ש מקראי ומשמע דריות גמורות נינהו ולשמואל נלמדך לומר דאשכחן דהס. וכתב הרמ"ם ז"ל דמלמדך שמואל אינו חוזר וקורא מ"ע ק"ש דרבנן פסק בשאלתא דכל דברות דרבנן אי מספקא ליה אי אמרן ח"ס לחזור וכו' רבינו שאם נסתפק לו אם צריך לחזור חוזר ומצדק. ומ"ס חוזר וקורא ומצדק לפניה ולאחריה כ"כ ה"ר יונה שם שכל ספק שהוא על תורה מברכין עליו והביא ראיה לדבר : ובתשובת הרשב"א סימן ש"כ כתב שעדיין קשה על דברי רבינו שהוא ז"ל כתב מפורש שכל הדברות דרבנן וכל שנסתפק אם עשה המצוה או לא עשה ע"פ שיעקר עשיית המצוה דאורייתא או שהוא מסופק אם הוא חייב בה כמילת מי שגדל מהול או בשמיני דסוכה שהוא ספק שביעי לא מברכין כלל וכן הדין להכמי לווי"ל. ואלי אומר באולי לדעת הרב שהוא סובר דמשיקרא כך היתה תקנה דכל שהוא חייב לקרות קורא לכתלה עם דברותיה אלא אם יגרום לו סבה כענין קריאת מקדש שאינו מברך אלא דבריה אחר ח"ס משום עסק תורה דרבי שהיה מעביר ידיו על עניני ומקבל מלכות שמים בקריאת פסוק ראשון הא במקום אחר כשהוא קורא צריך הוא לקרות לכתלה בדברותיה וכו' וזאתו במאחר לקרות לאחר ומנו מכלן ואילך לא הפסיד כאלה שקורא

בחורה ופירשו מאי לא הפסיד לא הפסיד הדברות. ואולי למדה עוד הרב ממה שאמר ר' אלעזר ספק קרא ק"ש ספק לא קרא חוזר וקורא ומדקאמר ספק חוזר וקורא משמע דכל פרשיותיה הוא קורא אע"פ שאין דאורייתא אלא פסוק ראשון ולא אמרו שיחזור ויקרא פסוק ראשון והשאר דהוי דרבנן לא ופעמא דכל שהוא חייב לקרות קורא הוא כעיקר תקנתו, וכמדומה אני שפעם זה שמעתי מפי מורי הרב הסה"ד ז"ל בחזקת וקורא כל פרשיותיה ולא בני לן בחזקת וקורא פסוק ראשון ואולי מהסכמה זו כתב הרב כן אפילו בדברות עכ"ל : קרא ופעם וכו'. משנה פ"ב דברכות דף פ"ו. וכתב ה"ר מנוח כלומר אם

א טור סי' ס"ז סמ"ג עשין שס : ב טור סי' ס"ד : ג טור א"ח סי' ס"ד סמ"ג עשין שס : ד טור א"ח סי' ס"ז סמ"ג עשין שס : ה פרק ה"ה קורא (דף י"ג) : מחוייב בכבודו אבל איס נכבד שראוי להקדים לו שלום לא ומפני היראה היינו אדם ולא שמתירא שיהרגו דאי הכי פשיטא אלא שמתירא שיערנו : וכתב הרמ"ם ז"ל דאמרינן בירושלמי שאין חילוק בין בלמנע הפסוק לבין פסוק לפסוק : וכתב ה"ר מנוח וז"ל אמנע הפרק דאמרינן דפוסק מפרש בירושלמי אפי' בלמנע פסוק. וה"ד דכי פוסק בלמנע פסוק היינו היכא דליק עניינא אבל בלמנע ענין כגון ושמחת את דברי אלה על לבבם לא ואם פסק חוזר לתחלת הפסוק : וכתב הרמ"ך ז"ל בלמנע פסוק ראשון לא יפסק כמו בחפלה וכן מפורש בירושלמי עכ"ל : ולענין להפסיק לקדים לקדושה ולברכו כתבו

לחם משנה

דהשלים פרשה ראשונה מה לו לחזור לשמע לא היה לו לחזור אלא ליהיה חס שמע כדפרישית. ועוד קשה אפילו נודה דיחזור לפרשה ראשונה למה לו לחזור לואהבת היה לו לחזור לתחילת הפרשה. והר"ב ז"ל תירץ לשון זה ועיין עליו. ונאלי כ"ל לומר דכוונת רבינו ז"ל דכיון דפרשה ח' בעין דלא תהא קריאתו ערלי אע"פ דלא בעין כוונה מ"מ קאת כוונה בעין שלא תהא המצוה קלה בעיניו וכמ"ס הרשב"א ז"ל והוצא בבית יוסף וא"כ כיון שזה האיש השלים הפרשה ולא ידע מה זאת הפרשה שהשלים ודאי שקריאתו בלא כוונה כלל היה וא"כ כיון דקרא פרשה ח' בלא כוונה כלל יחזור ויקרא אותה וכו"ל כשהגיע לכתבתם למה אמרינן דיחזור לכתבתם קמא נימא דיחזור לתחלת הפרשה כיון דקראת בלא כוונה י"ל דהתם ודאי כוונה קראה ומה שהטעה אותו מפני שיש מקום לטעות שהפסוקים דומים וכיון דיש מקום לטעות ודאי דלא אמרינן דלא היה לו כוונה כלל אבל הכא דאין מקום לטעות דסיוס פרשה שמע לא הוי כסיוס פרשה והיה חס שמע ומ"מ אינו יודע הפרשה שהשלים ודאי דלא היה לו כוונה כלל ולכך יחזור. ומה שאינו חוזר לשמע הוא מפני שסובר רבינו ז"ל דמה שאמרו האומר שמע שמע ה"ו מגונה לא נאמר אלא לפסוק ראשון כמ"ס הכלבו וכמ"ס סמ"ק הביאו ב"י ז"ל. ואע"פ שכתב הטור שכסופל כל הפרשה אין בזה חשש כבר כתב הרב הגדול ר"י אבובב ז"ל שיש לחוש מפני שאפשר לו שמ"ס בירושלמי ר' פ' קרי ותני קרי ר"ל הפרשה זולת הפסוק הראשון אבל הפסוק הראשון אין לכופלו. ולהכי כתב רבינו ז"ל דחוזר לואהבת זה נראה לי ברור בדעת רמז"ל :

יד היה קורא וכתבתם. שם (דף ט"ז) בין כתיבה לכוונה וכו' : ואם נסתפק וכו'. שם לא שנו אלא שלא פתח בלמען וכו' : מו היה קורא ופעם וכו'. מבוחר במשנה בריש פרק היה קורא (דף י"ג) ופסק כר"י לגבי דר"מ :

הקורא

הנהגות מיימוניות

[מ] כר' יוחנן ודלא כרבי אבהו בשילוחי ר"ה ע"ש : [נ] כר' אלעזר דפ' מי שמתו ודלא כרבי יחזקאל אמר שמואל דאמר אין חוזר וקורא דק"ש דרבנן וכן פסקו כל רבותינו וכתב ר"י דאפי' בהרהור לא יברך ופעמא דק"ש דאורייתא וברכות דרבנן : [פ] אבל אם יודע שקרא בטוב אלא שדלג פסוק אחד או חיבה אחת אינו צריך להתחיל אלא מאותו פסוק ואילך וכן תניא בתוס' הקורא ק"ש והפסיק בין פסוק אחד לא יתחיל אלא מאותו פסוק ואילך וגומר עד סוף וכן בהלל וכן במגילה וכן בתפלה ע"כ תוס' : * [נראה מלשון הרב שיתחיל בפסוק ואהבת ולשון הגמרא מנה בין פרק לפרק חוזר לפרק ראשון ורש"י ז"ל פי' שם לפרק ראשון להפסק ראשון והיה אם שמוע וכן כתב הטור סי' ס"ד אבל הסמ"ג כתב מנה בין פרשה לפרשה חוזר לפרשה ראשונה ע"כ : [ט] אמר רבי אבהו אמר ר' יוחנן הלכה כר' יהודה ודלא כר"מ דאמר בין הפרקים שואל ומשיב מפני היראה ואין חילוק בין באמצע הפסוק לבין פסוק לפסוק כן איתא בירושלמי רק באמצע הפרשה ע"כ :

מגדל עז

ספק קרא ק"ש כו' עד למקום שטעה. פ' מי שמתו : געלם ממנו עד סוף ספ'. הכל פרק ה"ה קורא (דף עז) :

למ"ד ק"ש דרבנן היינו היכא שהזכיר יציאת מצרים אבל לא הזכיר יציאת מצרים קריאת שמע דאורייתא ואמרו ויציב דרבנן וכן פרש"י אהא דתנן בעל קרי מהרהר בלבו ואין מברך אפילו בהרהור לא יברך ופעמא דק"ש דאורייתא וברכות דרבנן : [פ] אבל אם יודע שקרא בטוב אלא שדלג פסוק אחד או חיבה אחת אינו צריך להתחיל אלא מאותו פסוק ואילך וכן תניא בתוס' הקורא ק"ש והפסיק בין פסוק אחד לא יתחיל אלא מאותו פסוק ואילך וגומר עד סוף וכן בהלל וכן במגילה וכן בתפלה ע"כ תוס' : * [נראה מלשון הרב שיתחיל בפסוק ואהבת ולשון הגמרא מנה בין פרק לפרק חוזר לפרק ראשון ורש"י ז"ל פי' שם לפרק ראשון להפסק ראשון והיה אם שמוע וכן כתב הטור סי' ס"ד אבל הסמ"ג כתב מנה בין פרשה לפרשה חוזר לפרשה ראשונה ע"כ : [ט] אמר רבי אבהו אמר ר' יוחנן הלכה כר' יהודה ודלא כר"מ דאמר בין הפרקים שואל ומשיב מפני היראה ואין חילוק בין באמצע הפסוק לבין פסוק לפסוק כן איתא בירושלמי רק באמצע הפרשה ע"כ :

נחבו ה"ר יונה והר"ש ז"ל ש"א שאינו מפסיק ורוב הפוסקים הסכימו שמפסיק אפילו בחלום הפסק דלא גרע ממה שמפסיק מפני היראה ומשיב מפני הכבוד. ורבינו יונה כתב דלמודים נמי מפסיק ומיהו ודאי כשישנה לבד די שאל יאמר יורנו יורר בראשית ה"ל הפסקה גדולה עכ"ל. ומסקנא לי אס לשחיה או אס יאמר מודים ולא עוד ולזה דעתי נוסה יורה. ולענין להניח זמנים ותפילין אס הביאוס לו בזה שעה שעה ולבדק עליהם כתבו החסידים וההנהגות מחלוקת בדבר והיוסר כל הוא שנייהם בלא ברכה ואחר שיסיים חפלתו ממשיך בזה ומבדק עליהם :

ז' ואלו בין הפרקים וכו'. משנה שס האל דקמני בין ויאמר לאמה ויניב שחול כבין הפרקים ור' יהודה אומר בין ויאמר לאמה ויניב לא יפסיק ויבנה' (ס"ד) ה"ר אברהם ה"ר יוחנן הלכה כר' יהודה דכתיב ור' אליהו אס אמת כלומר דעבי למסמך ה' אליהם לאמה. ונהלקו המפרשים רבינו יונה כתב בשם רבני זרפת שאינו מפסיק כלל האל היכף לה' אליהם יאמר אמת ואלה"כ אס יעברך לשאל מפני היראה ולהשיב מפני הכבוד יפסיק כמו באלמע שחר הפרקים ולזה נוסה דעת הר"ש ז"ל. אבל דעת רבינו שאין לחלק בין ה"ק ור"י כולי האי דלמ"ק פוסק כמו בין פרק לפרק ולר"י אפי' באלמע הפרק לא יפסיק אלא היינו פלוגתא דלמ"ק חשיב כמו בין פרק לפרק ולר"י חשיב באלמע הפרק. וכתב ה"ר יונה ואלע"ז דאין מפסיקים בין הברכה ובין הדבר שמבדקין עליו הכא כיון דלא מבדקין לקריאת שמע לא קפדין כולי האי. וכתב עוד דבין אמת ויניב לחפלה מסתברא דכאלמע הפרק הוא. וכתב עוד ודבר פשוט הוא דשאלת גלוס והשכחו דלמדין הכא מותר אפי' בלעז וכ"כ רמ"י ז"ל עכ"ל :

בשלוש מי שהוא מתיירא מן ממנו כגון *מלך או אגם וכיוצא בהן. אבל מי שהוא חייב בכבודו כגון אביו או רבו אם נתן לו שלום תחלה פוסק ומשיב לו שלום : י"ז ואלו הן בין הפרקים. בין ברכה ראשונה לשנייה. בין שנייה לשמע. בין שמע לוהיה אם שמוע. בין והיה אם שמוע לויאמר. בין הפרקים האלו שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם. אבל בין ויאמר *לאמת ויציב הרי זה כאמצע הפרק ולא יפסיק אלא לשאל מפני היראה ולהשיב מפני הכבוד :

פרק שלישי

א הקורא יאת שמע רוחץ ידיו במים קודם שיקרא. הגיע זמן קריאתה ולא מצא מים קודם שיקרא לא יאחר קריאתה וילך לבקש מים אלא [א] מקנה ידיו בעפר או בצרור או בקורה וכיוצא בהן [ב] וקורא :

ב יאין קורין לא בבית המרחץ ולא בבית הכסא אע"פ שאין בו צואה ולא בבית הקברות ולא בצד המת עצמו ואם הרחיק ארבע אמות מן הקבר או מן המת מותר לקרות. *ובל מי שקרא במקום שאין קורין בו חוזר וקורא : ג' יבית *הכסא החדש שהוכן ועדיין לא נשתמש בו מותר לקרות קריאת שמע לנגדו אבל לא בתוכו. מרחץ

השגת הראב"ד

(* וכל מי שקרא במקום שאין קורין בו חוזר וקורא : כתב הראב"ד ז"ל ה"א אס אחר על מי שקרא בלד כמה שיותר ויקרא לא אחר כלום עכ"ל :

השגת הראב"ד

(* בית הכסא חדש שהוכן ועדיין לא נשתמש בו מותר לקרות ק"ש כנגדו אבל לא בתוכו : כתב הראב"ד ז"ל ה"א הכא כתב והזמנה בבית הכסא ללואי בגויה בעיה ולא אפשיטא ולא כתב לחומרה דכתב לענין צואה דבוקה בסגולו ואיכא למימר כהא דלקולא דהא קיימ"ל דהזמנה לאו מילתא היא ומשום גזירה או משום בזיון הוא דאפשיטא ה' הילכך ספיקא לקולא עכ"ל :

א עור א"ח ס' ד' כמ"ג עשין י"ח : ב עור א"ח ס' פ"ג פ"ד : ג עין בטור שס :

יעבור הזמן : וכתב הר"ר מנוח דטעמא

פרק ג' א הקורא את שמע וכו'. היה קורא (ברכות פו) ה"ר יוחנן הרה"ה לקבל עליו עול מלכות שמים שלמה נטול ידיו ומניח תפילין וקורא קריאת שמע ומחפלה א"ל הכהן מרבנן לרבא חזי מר הכהן לורבא מרבנן דלחא ממעברא ואמר מי שאין לו מים לטובל יקנה ידיו בצרור או בעפר ובקסמיה א"ל שפיר קאמר מי כתיב במים צנקין כתיב כל מידי דמנקי ר"י כתיב חסדא חמלן דמהדר חמלן אמיא בעידן ללוחא וכו"מ לענין קריאת שמע אבל לחפלה בעי לחדדורי ויהבאר פ"ד מה' הפלה בס"ד. וטעמא דמילתא משום דכיון דק"ש דאורייתא החמירו בה שמא

פ"ג א הקורא את שמע וכו'. פרק היה קורא (דף ט"ו) כל הגפנה ונטול ידיו וכו' : אלא מקנה ידיו וכו' . שס הכהן לורבא מרבנן דלחא וכו' :

ב אין קורין לא בבית המרחץ וכו'. סוף פרק מי שמתו (דף כ"ו) מימרה דרב יוסף בר חנינא בית הכסא שאמרו וכו' : וכל מי שקרא וכו' . נראה מדברי רבינו מדסתם ואמר כל מי שקרא במקום שאין קוראין וכו' דאפילו קרא בלד המת שחוזר וקורא . והר"ש ז"ל כשגשגת אינו סובר כן וטעמא מפני שאמר בצרייתא ריש פרק מי שמתו (דף י"ח) לא ילך אדם בבית הקברות ותפילין בראשו וספר תורה בזרועו ואם עושה כן

לחם משנה

עובר משום לועג לרש וכו' וה"כ כיון דאין צה האיכור מחמת המקום שהמקום ראוה הוא לקרות בו אלא מפני שלועג מן המת א"כ משום הכי לא מתייב למיהדר. אבל רבינו סובר דאפילו הכי כיון דאין קורין באלו מקום לא יאל בזה קריאה :

בית הכסא החדש וכו'. סוף פרק מי שמתו (דף כ"ו). אומר רב חסדא עומד אדם כנגד בית הכסא ומתפלל וכו' איני והאמר רב יוסף וכו' אלא הכא במ"ע בחדתי והא' איבעיה ליה לרבינא הזמין וכו' כי קא מיבעיה ליה לרבינא למיקם עילויה ללואי בגויה אבל כנגדו לא ע"כ :

מרחץ

מגדל עז

פרק ג' הקורא את שמע כו' עד קודם שיקרא. פרק מי שמתו (דף כ"ב) : הגיע זמן קריאתה כו' עד וקורא. פ' היה קורא (דף טו) : אין קורין לא בבית המרחץ כו' עד צואה. פרק קמא דשבת (דף י') : ולא בבית הקברות כו' עד לקרות. פרק מי שמתו (דף כו) ופרק מזהב מלחמה (דף מג) : וכל מי שקרא במקום שאין קורין בו חוזר וקורא : כתב הראב"ד ז"ל אס אחר על מי שקרא בלד כמה שיותר ויקרא לא אחר כלום עכ"ל : ואני אומר מאלח שאין אחר אלא מותר דעתו ורמיהו בזה אבריע אבל אני רואה מימרה דרב דיימי אחר רבי יוחנן בשם רבי יהושע ז"ל מת חופס ד' אמות פרק משות מלחמה והאני לה גבי הלכה פסיקתא וכתב קאמר חופס דומיא דבית הכסא ולשון חופס לגמרי משמע דאס קרא חוזר וקורא ואי משום דמשמע ריש פרק מי שמתו (דף כו) דטעמא משום לועג לרש הא גברא ואחרת חזו מכל מקום קרי' לברר מי שרואה להפטר כד"ן : בית הכסא חדש שהוכן ועדיין לא נשתמש בו מותר לקרות ק"ש כנגדו אבל לא בתוכו. פרק מי שמתו ופ"א דשבת (דף י') : כתב הראב"ד ז"ל הרב כתב וכו' הילכך ספיקא לקולא עכ"ל : ואני אומר דהאי בעיה דרבינא היא בסוף פרק מי שמתו ויש שגורם רב פפא לרבינא ודאקשין מניה למרחץ ופרקינן הכא להפלה זו הכא כנגדו ומיימין לה נמי פרק קמא דשבת בשמעתא דמרחץ לאקשויי מניה לרב אלא בר אבבה דשרי צמחין חדש ואמרינן מאי לאו ה"ה למרחץ וקשיא ליה ומתקן שאני בית הכסא דנפיש וזוהמיה ומעשה הגע עמך אס הרב ז"ל כיון להקל ביהאי מיקר דרבינא א"כ מנא אס אומר ק"ו הדברים אס להפלה בתוכו מותר כנגדו לכ"ס ואס כן מאי נפיש וזוהמיה ממרחץ דקא משני פ"ק דשבת ומה איכא לפלוגי ביניהם בשנינויה דפרק מי שמתו אלא ודאי לחומרה רבא נלשטו ר"י אלפס ז"ל כשאר חוקי דאסורא לחומרה ולא הולך לפרש דאסו כי חובל ליתכח וליוול ודי לכל משכיל מה שכתב בלואה דבוקה ובשיתו חלק תלמודו ר"מ ז"ל וכו' . ושם מנאיה לר"מ ז"ל ולר' יונה ז"ל שפסקו כן סוף פרק מי שמתו ושם הביאו גם כן הרב ז"ל :

הנהגות מיימוניות

[פ] כתב ר"מ בחשובה דכ"ש לענות יהא שמיא רבא וקדיש. וברכו דאין לך יראה גדולה מזה להמליך יוצרנו ולפארו וכן מצאתי בתשובת גאונים אחרים ג"כ ע"כ : * [כ] פירש"י ז"ל מפני היראה ול"ה הרא"ש ז"ל דמילתא דפשיטא היא שאין לך דבר עומד בפני פקוח נפש ופ' מפני היראה יראת אביו או רבו דתנן ומורא רבך כמורא שמים וכן פ' הגאונים והסמ"ג כתב כר"מ ז"ל : * [טור שם ז"ל ור"י פ' לא יפסיק כלל אפילו כמו באמצע הפרק אלא יאמר אני ה' אליהם אמת ואז יפסיק כמו באמצע הפרק ע"כ] : * [כתב המנהיג הקורא שמע וקראו ההון לקרא בתורה שמפסיק שק"ו מכבוד הבריות ויראתם שמפסיק בשבילם ע"כ : [א] אמר ליה רבא לרב נחמן הוי מור האי צורבא מרבנן דאתי ממערבא ואמר כו' אמר ליה שפיר קאמר מי כתיב ארחץ במים בנקיון כתיב כו' ע"כ : [ב] רב חסדא לייט אמאן דמהדר אמאי בעידן ק"ש בכתוב במחזורים שר"י בר' יהודה שלח אחר שליחו ושהה השליח עד שכבר קרא ק"ש עם ברכותיה ונתעטף בשליתו והתפלל והביא ראייה מהא דרב משא ידיה וקורא ק"ש ומנה תפילין ומצלי ואין נראה דשאני תפילין דאמר הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו מעיד עדות שק"ש בעצמו וה"ה בתפלה שגם היא צריכה תפילין כדאמרינן ישול ידיו ויניח תפילין וקרא ק"ש ויהפלה וזו היא מלכות שמים שלימה ולהכי לא חשיב הפסק בין גאולה לתפלה אבל ברכת ציציית לא שייכא כלל לק"ש והוי הפסק ואפילו היא מותר בשאלת שלום אין לו להפסיק בברכת ציציית כי כמו כן יכול ללובוש אחר תפלתו ע"כ בתוס'. שוב מצאתי הגה"ה אדרבא גבי ציציית יש לומר דהוי תפלה נמי עיקר מצוה משום עשוק משום הבן וה"ז משה מקוצי היה אומר דאפילו מכאן אינה ראייה דמצי למימר דמנה תפילין בלא ברכה ולאחר שהתפלל בהן ממשמש בהן ומבדק עליהן ובהכי פגי שגם מותר להתעטף בשלית בעת שירידו משונפות ואחר כך ימשמש בשליתו ויברך ע"כ :